

Borze v preteklem tednu

www.nlbskladi.si

3. junij – 7. junij 2013, leto V, št. 24

Stimulativni ukrepi gospodarstvu

Pretekli teden se je nadaljevalo drsenje delniških tečajev, ki je bilo zaradi počasne in nejasne strategije vpeljave dodatnih stimulativnih ukrepov gospodarstvu najbolj intenzivno na Japonskem. Negotovost pa je vladala tudi drugje po svetu, predvsem zaradi govoric o skorajšnji ukinitvi politike odkupa dolžniških vrednostnih papirjev s strani ameriške centralne banke (FED).

v EUR	V zadnjem tednu (31.5.2013-7.6.2013)	Letos (31.12.2012 - 7.6.2013)
Svet - MSCI World*	-2,01%	+9,63%
ZDA - S&P 500*	-1,14%	+15,01%
Evropa - DJ STOXX 600*	-1,82%	+5,62%
Japonska -Topix*	-5,53%	+8,55%
Trgi v razvoju - MSCI Emerging markets*	-4,64%	-7,24%

* Donosnost cenovnega indeksa v EUR; vir: Bloomberg.

V nasprotju z zadnjimi šestimi meseci, ko je japonski kapitalski trg beležil zavidljive stopnje rasti, zadnji trije tedni vse prej kot navdušujejo vlagatelje. Korekcija se je začela, ko je navdušenje nad novo, ohlapnejšo denarno politiko nekoliko usahnilo, dodatnih ukrepov pa japonska vlada v prihodnjem mesecu še ne namerava izpeljati. Podrobnosti dodatnih ukrepov bo japonski premier Abe Shinzo predvidoma predstavil v tem tednu. Znano pa je že, da naj bi vrednost vseh ukrepov v prihodnjih desetih letih znašala približno 300 milijard USD, obsegali pa naj bi tudi vlaganja v obnovljive vire energije. Poudariti velja tudi, da je po nekaterih navedbah v japonskih bankah skoraj 9 bilijonov USD prihrankov, ki bi se ob morebitni oživitvi gospodarstva in posledično višjem zaupanju ljudi v japonsko ekonomijo lahko deloma preselili na kapitalski trg.

Še naprej pa okreva ameriško gospodarstvo. Rast je trenutno najbolj izrazito na ameriškem nepremičninskem trgu, ki velja za krivca ameriške gospodarske krize. Pozitivna je bila tudi v preteklem tednu objavljena vrednost indeksa ISM Non-Manufacturing Composite, katerega vrednost nakazuje nadaljevanje gospodarskega okrevanja v ZDA tudi v drugi polovici letošnjega leta. Omenjeno je vidno tudi na zaposlovanju in rastoči prodaji družbe Home Depot, ki se ukvarja s prodajo pohištva in gradbenih materialov. Nasprotno pa se zaradi vse manjšega globalnega povpraševanja po surovinah in rudninah zmanjšuje prodaja družb, kot je Joy Global, ki se ukvarja predvsem z izdelavo rudarske opreme in strojev. Podobno velja tudi za del družbe Caterpillar, ki se ukvarja z izdelavo rudarskih strojev. Iz združe so že sporočili, da so odložili nekatere investicije v širitev proizvodnje rudarske mehanizacije in da postopoma zmanjšujejo število delavcev. Makroekonomski podatki, objavljeni v preteklem tednu, še naprej nakazujejo možnost postopnega umika stimulativnih ukrepov ameriške denarne politike v drugi polovici letošnjega leta.

Evropska centralna banka je v preteklem tednu ohranila referenčno obrestno mero pri 0,5 %. Hkrati je nekoliko popravila napovedi gospodarske rasti evroobmočja za letošnje in prihodnje leto. Za letošnje leto tako napoveduje 0,6-odstotno in ne več 0,5-odstotno zmanjšanje gospodarske rasti, prihodnje leto pa naj bi gospodarska rast znašala 1,1 odstotka. Kljub napovedani negativni gospodarski rasti v letošnjem letu in vse višji brezposelnosti predsednik ECB Mario Draghi ni napovedal novih stimulativnih ukrepov. Nespremenjeno držo ECB je utemeljil z rastočim izvozom unije, predvsem Nemčije, Španije in Italije. Slednje nakazuje na izboljšanje konkurenčnosti držav Španije in Italije, ki še vedno veljata za bolnika Evropske unije. Nespremenjeno obrestno mero je utemeljil še z nizko inflacijo, ki omogoča ohranjanje kupne moči Evropejcev, in vse cenejšim gorivom, ki povečuje razpoložljiv dohodek prebivalstva. Zadržanost ECB glede sprejetja omenjenih ukrepov pa se je še odrazila na četrtkovi višji vrednosti evra proti ameriškem dolarju in vrednostih 3- in 6-mesečnega euriborja, ki sta v petek zabeležila rast, kar je nekoliko podražilo zadolževanje.

Slab teden so vnovič zabeležili tudi trgi v razvoju. Kitajska gospodarska rast se še naprej ohlaja, kar potrjuje tudi pretekli teden objavljen podatek o najnižji rasti izvoza države v zadnjih desetih mesecih. Z makroekonomskimi težavami se spopada tudi sosednja Indija, ki je v lanskem proračunskem letu, ki se je zaključil 31. 5. 2013, zabeležila kar 5 % proračunski primanjkljaj. Primanjkljaj je povzročil še dodaten negativen pritisk na vrednost indijske valute, ki je v primerjavi z EUR od leta 2000 izgubila že skoraj polovico vrednosti.

mag. Matej Mazi
višji upravitelj premoženja

Opozorilo: Ta dokument je pripravila in izdala družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o., Trg republike 3, Ljubljana (v nadaljevanju: NLB Skladi), ki je nadzorovana s strani Agencije za trg vrednostnih papirjev, Poljanski nasip 6, Ljubljana. Dokument je bil pripravljen izključno za boljše razumevanje finančnih instrumentov in delovanja trga kapitala in ne pomeni ponudbe oziroma povabila k ponudbi za nakup ali prodajo v dokumentu obravnavanih finančnih instrumentov oziroma kakršnihkoli drugih finančnih instrumentov, povezanih z obravnavanimi finančnimi instrumenti. Dokument niti ne predstavlja osebnega priporočila oziroma investicijskega svetovanja po 8. členu Zakona o trgu finančnih instrumentov (Ur. l. RS, št. 108/10, 78/11, 55/12 in 105/12; v nadaljevanju: ZTFI), saj ne upošteva investicijskih ciljev, finančne situacije in specifičnih potreb osebe, ki se je na kakršenkoli način seznanila z delom ali celotno vsebino tega dokumenta. Dokument prav tako ne pomeni naložbenega priporočila iz 389. člena ZTFI. Informacije so bile pridobljene na podlagi javno dostopnih podatkov, za katere avtor meni, da so verodostojne, vendar pa za njihovo natančnost in celovitost ne jamčimo. Informacije ne predstavljajo notranjih informacij po 373. členu ZTFI. Družba NLB Skladi ne prevzema odgovornosti za posledice odločitev, sprejetih na podlagi mnenj in informacij, ki jih vsebuje ta dokument. Omenjeni podatki v tem dokumentu ne pomenijo priporočila za nakup ali prodajo katerihkoli vrednostnih papirjev, finančnih naložb ali naložbenih skupin niti javne ponudbe vrednostnih papirjev, ampak le podatke in ocene, izdelane na podlagi javno dostopnih informacij, namenjene obveščanju zainteresiranih strank. Družba NLB Skladi je in bo sklepala posle z nekaterimi vrednostnimi papirji ali naložbenimi skupinami, ki so navedene v tem dokumentu, in z drugimi vrednostnimi papirji. V te vrednostne papirje in naložbene skupine nalagajo tudi investicijski skladi, ki jih upravlja družba NLB Skladi. Oseba, ki v tem dokumentu podaja mnenja in komentarje glede dogodkov na kapitalskih trgih (in/ali z njo povezane osebe), del osebnega premoženja neposredno ali posredno (prek investicijskih skladov) investira tudi v vrednostne papirje izdajatelj iz geografskih območij in/ali gospodarskih panog, v zvezi s katerimi podaja mnenja. Razumnoževanje prispevka, delno ali v celoti, brez izrecnega dovoljenja avtorja ni dovoljeno.